

Aktivitet

Policy och handlingsplan mot droger

Dokumentet framtaget av:
kurator AmWa

Dokumentdatum:
2020-01-17

Godkänd av (sign):

Version:
1

Sida:
1

Inledning

Definition droger

Inom begreppet droger ryms alkohol, narkotika, tobak, sniffrings- och dopningspreparat, e-cigarettor och läkemedel som missbrukas, samt internetdroger – i fortsättningen förkortat ANDT.

Skolan har ett viktigt uppdrag att verka för en drogfri skola. Alla i skolan har ansvar för att reagera och agera, samt att arbeta för målet att uppnå en drogfri skola. Detta gör skolans medarbetare genom att arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande. Syftet med handlingsplanen är att den ska utgöra ett stöd vid misstanke om drogmissbruk.

Genom undervisningen ska skolan förmedla kunskap om drogernas negativa inverkan, samt motverka droganvändning hos eleverna. Medarbetare i skolan bör ha relevant kunskap inom ämnet.

Tillgängligheten och marknadsföringen av droger har idag ökat då våra elever ofta dagligen är i kontakt med sociala medier där bilder på exempelvis alkohol publiceras frekvent.

Vision för det drogförebyggande arbetet på Backaskolan

Vår vision är att alla elever som går ut åk 9 på Backaskolan har valt att avstå från ANDT under sin tid som elever hos oss.

Förebygga

I skolans hälsofrämjande och förebyggande insatser ingår arbetet mot droganvändning och missbruk som en viktig del. Arbetet ska inriktas mot att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer på individ- familje-, kamrat- och skolnivå. En lyckad skolgång samt en restriktiv syn på ANDT i samhället är viktiga skyddsfaktorer. Skolan ska markera att den är drogfri och tydlig information ska ges om riskerna med droger samt att alla arrangemang som sker i skolans regi ska vara drogfria, även utanför skolområdet. Skolan ska arbeta för en stödjande och skyddande tobaksfri skoltid. Med skoltid avses den tid som elev är schemalagd av skolan, inklusive raster och aktiviteter utanför skolområdet.

Skolans förebyggande insatser:

- komplett elevhälsoteam
- samarbete mellan hem och skola
- medvetenhet hos medarbetare att vara goda förebilder

- återkommande hälsosamtal genomförs av skolsköterska
- omedelbara åtgärder för att hantera elever med ogiltig frånvaro från skolan enligt kommunens riktlinjer
- fortbildning för medarbetare
- undervisning för att öka elevernas kunskap och medvetenhet kring droger
- riktade insatser, t.ex. aktuell information till vårdnadshavare
- samverkan mellan skola och socialtjänst, kultur och fritid samt polis

Upptäcka

Att upptäcka missbruk i ett tidigt stadium ger goda förutsättningar att hindra en utveckling som kan leda till beroende. Extra uppmärksamhet krävs vid praktiska moment, som t.ex. användning av maskiner i slöjdämnen, detta av säkerhetsskäl.

Drogtest/urinprov

Enligt grundlagsbestämmelser är det inte möjligt för en skola att tvinga en elev att genomgå ett drogtest, detta måste ske frivilligt. Båda alkotest och urinprov anses vara kroppsliga ingrepp och är bara lagliga om medverkan är fullt frivillig. Malmö stads öppenvårdsmottagning Maria Malmö kan erbjuda drogtest för våra elever, se mer info nedan. För att skolan ska få tillgång till resultaten av testerna, krävs både elevens och vårdnadshavares samtycke. Samtyckesblankett finns i slutet av detta dokument.

Åtgärder

Alla medarbetare i alla skolformer är skyldiga att uppmärksamma skolledning alternativt elevhälsa att det finns misstanke om att elev brukar ANDT.

Anmälningsskyldighet

Alla som arbetar med barn och ungdomar som är under 18 år har anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen. Det innebär att medarbetare, vid oro eller misstanke om att ett barn får illa, ska göra en anmälan till socialtjänsten. Socialtjänstens uppgift är att utreda om barnet/ungdomen får illa eller riskerar att fara illa och om missbruk föreligger. Även uppgifter som kan vara svåra att bedöma eller bestyrka ska anmälas. Socialtjänsten kan på begäran återkoppla till anmälaren om en utredning har inletts eller inte.

Maria Malmö

Information ges från skola till vårdnadshavare om möjlighet att kontakta Malmö stads öppenvårdsmottagning Maria Malmö. De erbjuder kostnadsfritt råd och stöd rörande alkohol- och drogfrågor. Skolan ansvarar att motivera vårdnadshavare till samarbete med Maria Malmö.

Maria Malmö erbjuder:

- information och rådgivning till ungdomar och anhöriga
- enskild samtalsbehandling med kognitiv inriktning
- anhörigstöd
- haschavvänjningsprogram
- återfallsprevention
- hälsosamtal
- drogtester och annan provtagning
- medicinsk bedömning
- familjesamtal
- anhörighetsutbildning för vårdnadshavare till barn som tar droger

Tobak

Vid användning av tobak (inklusive snus, vattenpipa och e-cigarett) på skoltid ska medarbetare:

- tala om för eleven att det inte är tillåtet att röka eller snusa på skoltid
- få eleven att avbryta rökningen/snusningen vid det givna tillfället
- meddela mentorn som i sin tur har ansvar att vårdnadshavarna kontaktas

Medarbetare i elevhälsoteamet kallar eleven till motiverande samtal om tobaksavvänjning.

Vid kännedom om att någon butik säljer tobak till minderåriga, ska detta anmälas till Malmö stads tillståndsenhet och till polis.

Alkohol

Vid oro eller misstanke över att en elev nyttjar alkohol ska medarbetare:

- informera mentorn som i sin tur kontaktar elevhälsoteamet och vårdnadshavarna
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Medarbetare i elevhälsoteamet kallar eleven till samtal. Information ges till vårdnadshavare och elev om möjligheten till råd och stöd via Maria Malmö.

Om en elev påträffas påverkad av alkohol i skolan:

- ta hand om eleven och lämna aldrig utan vuxentillsyn
- tillkalla ambulans vid kraftig berusning eller om det är svårt att bedöma vad eleven är påverkad av
- beslagta flaskor/burkar, enligt 5 kap. 22 § skollagen
- kontakta skolledning, elevhälsoteamet och vårdnadshavare
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Vid misstanke om langning av alkoholdrycker, till eller från minderåriga ska misstankarna delges till skolans rektor, som i sin tur kontaktar elevhälsoteamet. Misstankarna ska även anmälas till polisen.

Om misstanke gäller specifik elev som langar alkohol, görs även orosanmälan till socialtjänsten. Vid kännedom om att butik eller restaurang säljer alkohol, inklusive folköl klass 2, till barn och ungdomar under 18 år ska detta anmälas till kommunens tillståndsenhet och till polisen.

Narkotika

Vid oro eller misstanke att elev använder narkotiska preparat, dopningspreparat, läkemedel som inte föreskrivits av läkare eller sniffar ska medarbetare:

- delge misstankarna för skolans rektor, som i sin tur kontaktar elevhälsoteamet och vårdnadshavarna
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Information ges till vårdnadshavare och elev om möjligheten till råd och stöd via Maria Malmö rörande drogfrågor.

Om elev påträffas påverkad i skolan:

- ta hand om eleven och lämna aldrig utan vuxentillsyn
- tillkalla ambulans vid kraftig påverkan eller om det är svårt att bedöma vad eleven är påverkad av
- kontakta skolledning, elevhälsoteamet och vårdnadshavarna
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Vid misstanke om langning av narkotiska preparat, till eller från minderåriga, ska misstankarna delges till skolans rektor, som i sin tur kontaktar elevhälsoteamet. Misstankarna ska även anmälas till polisen. Om misstanke finns att specifik elev langar/köper narkotika, görs även orosanmälan till socialtjänsten.

Elefskåp

Elefskåpen är skolans egendom och eleverna har tillgång till dessa under förutsättning att de följer de regler för användande av skåpen som skolan beslutat om. Skolan har en allmän befogenhet att kontrollera att skåpen används på det sätt som är avsikten. Skolledningen kan öppna och visitera skåpen utan att det anses vara en husrannsakan. Eleverna måste få information om de villkor som gäller för att de ska få använda skåpen och om skolledningen öppnar ett skåp ska det ske i elevens närvaro.

Väfskor

En väfska är elevens personliga egendom och får inte genomsökas. Uppkommer behov av det måste polis tillkallas.

Skolresor och lägerskolor

Studiebesök, lägerskolor och skolresor är utflyttad skolverksamhet och omfattas av reglerna ovan. Tydliga regler om vad som gäller ska finnas upprättade. Eleven kan skickas hem/hämtas på hemmets bekostnad om eleven är påverkad av droger. Medföljande vuxna, vårdnadshavare och ledare ska följa skolans regler.

Disciplinära åtgärder

Disciplinära åtgärder kan vidtas om det behövs med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Om skäl för skriftlig varning föreligger ska den innehålla information om konsekvenser om eleven inte ändrar sitt beteende. Hur rektor/skolan kan agera när det finns en drogpåverkad elev som ej stör undervisningen, finns inget juridiskt svar på. Det hänger ihop med hela handlingsplanen. Det går t.ex. inte att besluta om en disciplinär åtgärd, såsom skriftlig varning eller avstängning, enbart vid drogmisbruk. Skollagens femte kapitel är kopplat till elevens beteende som påverkar andra. Skolans rektor kan ta hjälp av kommunjurist vid frågor om disciplinära åtgärder.

Regler kring avstängning av elev

I vissa fall får rektorn besluta att stänga av en elev. Det finns, enligt 5 kap. 14–16 §§ skollagen, tre krav som måste vara uppfyllda för att rektorn ska kunna stänga av en elev helt eller delvis:

- det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero
- andra åtgärder (t.ex. utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, skriftlig varning) har inte haft någon effekt eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och

backaskolan Ideell förening
Östra Fäladsgatan 46-48 b25, 212 24 MALMÖ
org nr 846500-1777 tel 040-180060
www.backaskolan.se

- eleven erbjuds kompensation för missad undervisning

Innan rektorn beslutar om att stänga av en elev ska eleven och vårdnadshavarna få tillfälle att yttra sig. Beslutet om avstängning gäller omedelbart om rektorn inte beslutar något annat. Beslutet får bara gälla tills skolan skyndsamt hinner utreda vilka andra åtgärder som kan behöva vidtas. Avstängningen får aldrig vara längre än en vecka och eleven får inte stängas av fler än två gånger per kalenderhalvår.

Rektor kan inte delegera beslutet om avstängning till någon annan och rektor ska informera huvudmannen om beslutet. Även socialnämnden ska informeras. Den som beslutar om avstängning ska dokumentera det. Eleven och vårdnadshavarna kan överklaga beslutet om avstängning hos allmän förvaltningsdomstol.

Avstängning från utbildning med praktiska inslag

En elev kan, enligt 5 kap. 19–20 §§ skollagen, stängas av helt eller delvis från utbildning med praktik eller där delar av utbildningen är förlagd till en arbetsplats utanför skolan. För att eleven ska kunna stängas av måste det vara uppenbart olämpligt att eleven deltar i den praktiska tjänstgöringen.

Kontaktuppgifter till samarbetspartners

Maria Malmö 040-33 71 70

Socialtjänstens mottagningsenhet 040-34 60 30

Social jour – vid akuta sociala ärenden 040-34 56 78

Polisen 11414

Kommunens tillståndsenhet 040-34 55 50 (alkohol), 040-34 55 68 (tobak, folköl och e-cigarett)

backaskolan Ideell förening
Östra Fäladsgatan 46-48 b25, 212 24 MALMÖ
org nr 846500-1777 tel 040-180060
www.backaskolan.se

Samtycke för utlämnande av resultat från urinprov

Ditt barn/du som elev har lämnat urinprov på Maria Malmö. För att möjliggöra ett samarbete kring resultatet av urinprov behöver Maria Malmö ditt samtycke till att meddela skolans elevhälsoteam resultatet från urinprovslämningen.

Till vårdnadshavare och elev

Elevens namn: _____ Personnummer: _____

Skola: _____ Klass: _____

Maria Malmö utgår från att vårdnadshavare med gemensam vårdnad agerar i samförstånd om enbart en skriver under.

Samtycke till att skolans elevhälsoteam får delges resultat av urinprovslämning

Ja

Nej

_____ Datum

_____ Datum

_____ Vårdnadshavares underskrift

_____ Vårdnadshavares underskrift

_____ Namnförtydligande

_____ Namnförtydligande

_____ Telefonnummer till vårdnadshavare dagtid

_____ Telefonnummer till vårdnadshavare dagtid

_____ Datum

_____ Elevens underskrift

_____ Namnförtydligande

_____ Telefonnummer till elev dagtid

Denna blankett lämnas till Maria Malmö.